

Մագիստրոս Համբարձումյան Տաթևիկ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Հարկերի հարաբերակցության հիմնախնդիրները ՀՀ պետական բյուջեի համատեքստում

Հարկերը յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում եղել և այսօր էլ շարունակում են մնալ պետության գործառնություններն իրականացնելու համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների հիմնական աղբյուրը:

Մագիստրոսական թեզի թեմայի շրջանակներում առաջադրված խնդիրներն են.

- ուսումնասիրել և վերլուծել հարկերի էությունը, դրանց առաջացման և զարգացման էվոլյուցիան, հիմնական տեսակները
- բացահայտել հարկերի դերը պետական բյուջեի եկամուտներում,
- վերլուծել հարկային բեռի մակարդակը ՀՀ-ում և արտերկրում:

Առաջարկություններ

1. Հարկային բեռի ծանրությունը անուղղակի հարկերից տեղափոխել ուղղակի հարկերի վրա:
2. Փոփոխել եկամտային հարկի դրույքաչափերը, քանի որ ներկա դրույքաչափերը (23%, 28%, 36%) կարող են հանգեցնել գործատու-վարձու աշխատող փոխհարաբերությունների ստվերային հատվածի մեծացմանը:
3. Պարզեցնել ԱԱՀ-ի հաշվառումը, քանի որ ներկայումս այդ հաշվառումը իրական դժվարություններ է ստեղծում հարկատուների համար ԱԱՀ-ի դաշտում աշխատող և որոշ գործառնությունների գծով ԱԱՀ-ից ազատված միաժամանակյա գործառնություններ իրականացնող ձեռնարկությունների համար:
4. Տուգանքների հաշվարկման հիմքում դնել տարբերակում՝ ըստ խոշոր և փոքր հարկ վճարողների, կամ ըստ կազմակերպության շահութաբերության նորմայի՝ խուսափելով տուգանքի գանձման բացարձակ և ֆիքսված մեծություն սահմանելուց:
5. Կառուցապատող համարվող ֆիզիկական անձի եկամտային հարկով հարկման ենթակա օտարվող անշարժ գույքի մասով սահմանել չհարկման նվազագույն շեմ՝ պահպանելով նախկին՝ Եկամտային հարկի՝ մասին ՀՀ օրենքի դրույթները:

6. Տնտեսության զարգացման առանձնահատկությունները ուսումնասիրելու համար կիրառել հարկային բեռի գնահատման միկրոմակարդակի մեթոդներ՝ բացահայտելու իրականացվող հարկային քաղաքականության նպատակայնությունը և արդյունավետությունը:

The issues of tax configurations in RA State Budget

Taxes have been at each era and are still the main source of funding needed to carry out the functions of the state. Initial taxes had a very simple mechanism of calculation and collection, but taxation (tax administration) was often accompanied by arbitrariness, with violations of taxpayers' rights. Over time, parallel to the development of public relations, the tax policy was also uplifted, which was already implemented in accordance with the state-approved and validated rules (laws).

Through the tax policy, the state can influence economic developments. In particular, by raising tax rates under high rates of economic growth, the state can curb economic growth rates, avoiding the economic crisis, and vice versa, setting low bailouts, stimulating the economy. Due to tax privileges, savings and investments of the population will increase, resulting in the growth of total demand.

The RA tax system consists of tax legislation, tax administration and taxpayer institutes.

The issues of the tax system in Armenia, including the improvement of tax administration, are always in the focus of the RA government bodies, whose regular activities are aimed at forming a tax system that will meet international standards and promote entrepreneurship.

Tax burden assessment does not give a full understanding of the peculiarities of the development of individual sectors of the economy. Consequently, it is expedient to assess the tax burden on micro-level by identifying the extent and peculiarities of the tax burden on separate branches of the economy.

Taxes in the financial system have a special place that serve as a basis for the survival and stabilization of the state and reflect the relationships between organizations, the population and the state.

The tax system of the Republic of Armenia is currently characterized by a number of shortcomings, which affects the effectiveness of tax policy in the country. In particular, they are remarkable.

- High tax burden and its uneven distribution;
- Fiscal Focal Functionality, Regulatory and Involuntary Functions;
- The relatively high share of indirect taxes,
- Instability and complexity of tax legislation,

Revision of tax policy directions and increase of its effectiveness are of great importance for the solution of these and other problems.

RECOMMENDATIONS:

1. The burden of tax burden from indirect taxes on direct taxes.
2. Change the income tax rates, as current rates (23%, 28% and 36%) can lead to the shadow part of employer-hired relationships.
3. Simplify the VAT registration, as at present the calculation creates real difficulties for taxpayers. For entities engaged in simultaneous operations in the VAT field and exempted from VAT on some operations.
4. Make the basis for the calculation of fines based on the difference between large and small taxpayers or by the entity's profitability rate, avoiding setting the absolute and fixed amount of penalties. In other words, it is

expedient to apply differentiated penalties for offenses. At the same time, it would be more expedient if a fine was not imposed for the first violation, but a warning was applied.

5. Establish a minimum threshold for non-taxable real estate taxable income of an individual, who is considered as a developer, with the exception of the provisions of the RA Law on the Income Tax.

6. Use tax burden micro-level methods to examine the peculiarities of economic development to identify the purpose and effectiveness of the implemented tax policy